

Ženy s dětmi nebereme!

Radost z narození potomka často střídá starost se sháněním práce. Ženy s malými dětmi mnohdy nemají šanci najít odpovídající zaměstnání. Ministerstvo práce a sociálních věcí chce teď matkám pomoci větší podporou dětských skupin.

Sdružení Byznys pro společnost zkraje roku udělalo průzkum mezi pětistovkou matek malých dětí. Ukázal, že osm z deseti žen považuje za hlavní překážku svého návratu do zaměstnání nemožnost využít flexibilní formu práce – například zkrácený úvazek nebo pružnou pracovní dobu. Nespokojených žen přitom přibývá.

„Na částečný úvazek v České republice pracuje pouze devět procent žen, zatímco průměr Evropské unie je třicet dva procent,“ řekla Klára Kalíšková, ekonomka institutu CERGE, na březnové konferenci Charta diversity: matky a otcové vítání, která se věnovala právě překážkám v zaměstnávání žen, jež mají děti. Z nedávné analýzy personální agentury Randstad navíc vyplynulo, že více než 90 procent aktuálně inzerovaných pracovních nabídek vyžaduje plný úvazek. Mezi světlé výjimky se řadí podnikové služby, administrativa, IT nebo zdravotní a sociální služby, ale ani v těchto oborech to není žádná sláva. A například v oblasti výroby a průmyslu téměř není možnost pracovat na zkrácený úvazek.

Ženy s malými dětmi podle ministerstva práce a sociálních věcí skutečně patří do kategorie osob, jež mají největší problémy sehnat odpovídající zaměstnání. A to i přes rekordně malý počet lidí bez práce. „Naše nezaměstnanost je teď velice nízká, někde mezi třemi a čtyřmi procenty. U žen po rodičovské dovolené, například těch, které nemají maturitu, je to ale až dvacet osm procent, u vysokoškoláček dvanáct procent. Ta čísla jsou tedy nepochybně vyšší,“ varovala již loni tehdejší ministryně Michaela Marksová (ČSSD).

Alternativa ke školcům

Nynější ministryně Jaroslava Němcová (ANO) i proto od příštího roku zvažuje větší podporu takzvaných dětských skupin. Aktuálně do této formy předškolní péče, napomáhající vyřešit nedostatek

míst ve školcích, směřuje 1,5 miliardy korun. Dětskou skupinu může pro potomky svých zaměstnanců zřídit podnik, obec, kraj, nezisková organizace, ale třeba i vysoká škola nebo církve.

Zájem o dětské skupiny přitom významně roste, na konci března ministerstvo práce a sociálních věcí zaregistrovalo již šestistou. To znamená, že se jejich počet za poslední rok zdvojnásobil.

▲ KAM S NIMI? Nedostatek míst ve školcích je jedním z důvodů, proč se ženy po mateřské či rodičovské nemohou vrátit do práce.

Nejvíce jich je ve středních Čechách, od nového roku jich ovšem přibýlo v Jihomoravském kraji.

Právě nedostatek míst ve školcích a jiných typech předškolních zařízení je podle matek další zásadní překážkou, proč po mateřské či rodičovské dovolené jen obtížně hledají práci. Už citovaný průzkum sdružení Byznys pro společnost ukázal, že si na to stěžuje každá druhá žena s malými dětmi. Podle ekonomky Kalíškové je v tomto ohledu Česko jednou z nejhorších zemí v Evropské unii – školek a dalších center pro děti do tří let je dlouhodobý nedostatek. Kalíšková připomněla i další překážku při návratu do práce, byť jde na

první pohled o velkou sociální vymoženost: Česká republika nabízí jednu z nejdelších rodičovských dovolených v EU i ve světě, může být až do tří let dítěte.

Táta vychovatelem

Mnozí rodiče navíc vytýkají potenciálním zaměstnavatelům jejich hojně rozšířené přesvědčení, že profesní život není možné skloubit s výchovou potomků. Ženy se například setkávají s tvrzením, že „matka má být doma co nejdéle, jinak je to špatná matka“, nebo že „matky jsou problémové a stejně mají pořád nemocné děti“.

Ekonomka Kalíšková připomněla i nízké zapojení otců do péče o potomky. „Pouze dvě procenta osob na rodičovské tvoří v České republice muži, zatímco

evropský průměr je deset procent,“ konstatovala. Asi dvacet procent žen přitom uvažuje o možnosti, že by na rodičovskou nastoupil otec dítěte – například proto, že manželka má větší plat.

Výzkumný ústav práce a sociálních věcí zase ve svém šetření pro Rodinný svaz ČR zjistil, že české matky – které jsou zaměstnány – pracují denně o několik hodin více než ženy v USA, Švýcarsku nebo Velké Británii. Více času v práci stráví ze zemí OECD jen matky v Mexiku. Kvůli tomu se pak české ženy nemohou tolik věnovat rodině. Odborníci opět doporučují, aby firmy těmto ženám umožnily pracovat kratší dobu.